

CAFER SADIK ÇİM

(1924 – 2020)

Cafer Sadık Çim, 1924 senesinde Manisa'nın Turgutlu ilçesinde doğmuştur. — Nüfusunda 1923 yazar- Bazı sebeplerden dolayı liseyi terk eder, bitiremez. 17 yaşında PTT'ye girer ve telgraf memuru olarak çalışmaya başlar. Muhtelif yerlerde; İzmir, Akhisar, Soma, Urfa, Dikili ve Turgutlu'da görev yapmıştır. Şimdi 84 yaşında olup memleketi Turgutlu'da ikamet etmektedir.

1952 senesinde Urfa'da görev yaparken, o zaman meslektaşı olan Zübeyir Gündüzalp ile aynı PTT'de mesai arkadaşı olur... Bediüzzaman'ın, "kâinata değişmem" dediği zatı yakından tanıma şansına sahip olur ve ondan çok istifade eder. O günden itibaren Risale-i Nurları okur ve kendi telifi imiş gibi sahip çıkar. 1957 tarihinde Isparta'da bulunan Bediüzzaman Hazretlerini ziyaret eder duasını alır.

Cafer Ağabey Turgutlu hizmetlerinin öncüsüdür. 25 Nisan 2008 tarihinde Turgutlu'daki evinde bizleri kabul etti ve sabırla sorularımıza cevaplar verdi. Allah'tan, kendisine sıhhatli, hayırlı uzun ömürler niyaz ediyoruz.

ZÜBEYİR KARDEŞLE URFA'DA, MESAI ARKADAŞI OLMUŞTUK

—Risale-i Nur'u nasıl tanıdınız?

—1952 senesinin ilk aylarında Urfa'da PTT memuruydum. Aynı sene Zübeyir Gündüzalp de PTT memuru olarak Urfa'ya tayin oldu. Ben telgraf memuruydum ama o sırada muhasebede çalışıyordum. Kalemde olduğum için Zübeyir Gündüzalp'in tayini benim elimden geçmişti. Zübeyir Gündüzalp de telgraf memuruydu...

Ben daha önceden Urfa'da bulunan Abdullah Yeğin, Hüsnü Bayram ve Salih Özcan'ı tanıyordum. Ama sadece bir tanışma... Balıklı Göl Dersanesi vardı Urfa'da... Abdullah Yeğin Ağabeylerin kaldığı yer... Orası Urfa'nın ve şark'ın ilk dersanesidir. O anda Abdullah Yeğin, Hüsnü Bayram ve Salih Özcan orada kalıyordu. Abdullah Yeğin Ankara Dil Tarih Fakültesine, Salih Özcan'da Ankara'da Tıbbiye'ye kayıtlı idi veya devam ediyorlardı. Hüsnü ise çok küçük bir çocuktü. Çok mükemmel bir insandır Hüsnü... Çok güzel yazısı vardı... Hattattı yani.

Zübeyir Kardeşin Urfa'ya, yanıma, çalıştığım PTT'ye gelmesiyle mesai arkadaşı olmuştuk. Onun vesilesi ile hizmetin içine girmiş oldum. Zübeyir Gündüzalp gelince bende ona karşı ayrı bir muhabbet ve alaka peyda olmuştu. Risale-i Nur'u ondan almaya başladım. Ben üstadı bu dört tane güzide talebesiyle tanımış oldum. Zübeyir, Abdullah. Hüsnü ve Salih vasıtası ile... O sırada bekârdım. Dersaneye hep gidiyordum.

Bizim, Urfa'da Cenap Uysal namında bir PTT müdürümüz vardı. O da nur talebesiydi. Nurcu olduğu için onu Van PTT başmüdürlüğünden almışlar PTT memurluğu vermişler. Beş tane vilayete bakarken Diyarbakır'a tayin etmişler. Sonra tekrar müdür olarak geldi Urfa'ya.

—Zübeyir ağabey nasıl bir insandı?

—Fevkalade bir insandı. Urfa'ya geldiği ilk gününden bir hatıra vereyim size: Müdürümüz Cenap Bey Zübeyir'in Risale-i Nurla alakası hasebiyle ona bir iyilik yapmak istemişti. Ben o sırada kalemde çalışıyordum. Zübeyir gelince onu benim yerime kaleme, beni de telgrafa, mors'a verdi. Yani yerimizi değiştirerek ona yardım etmek istedi. Çünkü telgraf işi zordu. Hem telgrafın gece mesailer de vardı. Sadece bir gün, ben telgrafta, Zübeyir kalemde çalıştık. Ertesi gün Zübeyir kardeş durumu fark etti, Cenap beye beni göstererek itirazda bulundu: "Bu kardeşimiz de namazını kılan, inanan birisi. Ben bunun yerine geçip çalışmam" dedi... İlk günde bu fazileti göstermişti...

ZÜBEYİR GÜNDÜZALP'İN URFA HAYATI

Cafer Sadık Çim

Zübeyir Gündüzalp ile çalıştığı yıllarda

Zübeyir ağabey geldiğinde benim boynumda kravat, başımda fotör şapka, parmağımda "C.Çim" yazan şövalye altın yüzük, bir de -o zaman Urfa'da iken ben nişanlıydım- altın nişan yüzüğü takıyordum. Zübeyir ağabey benim kıyafetime katıyken bir şey demezdi. Eğer deseydi belki ben bu daire içersinde olamayacaktım. Çünkü alışkanlık vardı ya...

Zübeyir Gündüzalp vazifesinde de çok ciddi bir insandı. Suret-i katiyetle sesli gülmezdi. Tebessüm hali vardı kendisinin. Çok mütevaziydi... Herkesi iyiliği ile kabul ederdi. Vazifesine de çok bağlıydı. Bir eliyle telgraf yazar, diğer eliyle yazmış olduğu telgrafların, nereye, kime, saat kaçta yazıldı gibi... Şerhini verirdi. İki kişinin işini yapardı. Biz mesela sabaha kadar zorla bitiriyorduk işleri. Zübeyir kardeş ise saat bir iki olduğu zaman, işini bitirmiş olurdu.

Nöbeti olmadığı zaman gündüzleri dersanede, Balıklı Göl Dersanesinde, devamlı Risale-i Nur yazıyordu. Geceleri nöbeti olurdu. PTT ye geldiğimde Zübeyir'i telgraf başından kaldırıyordum. O da öbür taraftaki masada oturuyor Risale-i Nur yazıyordu. Geceleri ben ve Zübeyir devamlı nurları yazardık.

—O zaman Üstad'tan mektup gelir miydi Zübeyir ağabeye?

—Devamlı muhabere halinde idiler. Zaten Zübeyir'in Urfa'ya gelmesinin sebebi: Urfa vasıtası ile Risale-i Nur'ları Suriye, Irak, Mısır gibi âlem-i İslam'a göndermekti. Bilerek oraya tayin olmuştu. İslâhiye'nin Fevzipaşa Beldesinden gelmişti Urfa'ya. Vahdi Gayberi vardı. O devamlı gelirdi, yazılan risaleleri ciltliyorlardı beraber. Sonra muhtelif yerlere, âlem-i İslam'a gönderiyorlardı.

Zübeyir Urfa'ya geldiği zaman omuzlarına kadar saçları vardı. Müdür Cenap Bey çok ısrar etti. Hatta orada bir emniyet müdürü vardı, nur talebesi. Onunla beraber konuştular Zübeyir ile: "Olmaz böyle" dediler. "Sen küçük yerlerde kalmışsın, ama burası vilayet. Burada olmaz, dikkati çeker..." dediler. Zübeyir kesti sonra saçlarını. Esas ismi Ziver'dir. Üstad onu Zübeyir olarak değiştirmiştir.

—Niye uzatmıştı saçlarını?

—Sünnet olduğu için uzatıyordu saçlarını. Üstadın da saçları uzundu.

Zübeyir kardeşimiz 1948 yılında Akşehir'de telgraf memuru iken üstad hazretlerini Afyon'da içeri alıyorlar. Tabi Zübeyir ağabey üstada o kadar bağlı ki, bunu işitince, o zamanın reis-i cumhuru olan İsmet İnönü'ye bir telgraf çekiyor. "Burada Ziver isminde bir nurcu var. Görmüyor musunuz onu?" diye kendini ihbar ediyor. Tâ ki üstadın yanına gidebilsin. Ve gidiyor...

Bir gün 19 Mayıs tatil günüydü. Ben de tatildim. Zübeyir'in de nöbeti yoktu o gün. Dersaneye gittim, baktım orada yok. Sabahın erken saatinde çıktı gitti dediler. Biz nereye gider diye düşünmeye başladık. "Bugün ondokuz mayıs, muhakkak bir yere gizlenmiştir." Dedik. Sonra, yine Zübeyir ağabey gibi Ermenek'li Mehmet diye bir arkadaşla aramaya başladık... -Mehmet, Üstadın kardeşi Abdülmecid Efendinin dünürü oldu sonradan. Abdülmecid efendi oğluna onun kızını almıştı.- Ufak bir kahvede bulduk Zübeyir ağabeyi... Baktık başını iki elinin arasına almış ağlıyordu. "Ne yapıyorsun burada?.. Biz seni aradık bulamadık?.." dedik. "Bugün eğlenecek, konuşulacak bir gün değil, ağlanacak gündür... Kızları çırılçıplak soymuşlar... Ben bundan haya ediyorum..." dedi. Aklıma üstad hazretlerinin Eskişehir'de lise mektebinin kızlarına ağlayışı gelmişti o zaman. Zübeyir ağabey de buradaki kızlara ağlıyordu şimdi.

Zübeyir kardeşin bir tane sepeti vardı. İçerisine bir tane salatalık, eğer pişmişse nohut fasulye de koyardı. Bir de pantolon koyardı sepete. Onun en yeni pantolonu bizim eski pantolonumuz gibiydi. Daireden çıkarken üzerindeki çıkarır diğerini yani yeni sayılanı giyerdi. Yemek için falan fazla vakit ayırmazdı. Onun bir tek düşüncesi vardı. O da hizmet. Dairede de risale yazardı. Sebüllürreşad Gazetesi Üstadın yeğeni ile beraber resmini basmıştı. Zübeyir ağabey onu Urfa'da satmıştı.

Ege'de iki ulu çınar: Muzaffer Erdem, Cafer Sadık Çim 19.10. 2008 TURGUTLU

1948 Afyon Hapsinden sonra Zübeyir kardeş üç dört sene açıkta kalıyor. Üstadın yakınında 48'den 52'ye kadar hizmette kaldı. Sonra memuriyet veriyorlar. 1952 de İslâhiye'nin Fevzipaşa Beldesine tayin ediyorlar. Urfa'ya gelmezden evvel orada memurluk yapıyordu. Üç senelik birikmiş olan maaşlarını da iade ettiler. İçinden kırk para bile almadan tamamını hizmete gönderdi. Ayrıca Urfa'da dersanenin masraflarını karşılardı. "Benim maaşım bitsin sizden öyle alırım" derdi bize. Tamamını hizmete sarf ederdi. Çok ama çok faziletli bir insandı Zübeyir Gündüzalp.

Sonra benim tayinim Dikili'ye çıktı. Ben Dikili'de iken 1952'de Hüseyin Üzmez, Gazeteci Ahmet Emin Yalman'ı Malatya'da kurşunlamıştı. İşte o sırada Zübeyir'i memuriyetten aldılar. Ondan sonra üstadın yanına geldi ve devamlı olarak üstada hizmet etti... Memuriyeti temelli bırakmış oldu.

TURGUTLU'DA HİZMETLER EV DERSLERİ İLE BAŞLADI

Ben Urfa'dan Dikili'ye bir çanta Risale-i Nurla geldim. O zaman Risaleler elle veya daktilo ile yazılmış halde idi. Zübeyir kardeş o zaman bana tembih etmişti. "Risale Nur verdiği kimselere okumaları için önce yemin ettir. Ondan sonra ver." Demişti.

Tayinim Dikiliye çıktı, ama orada fazla kalmadım ben. Bekâr olduğumdan hep Turgutluya geliyordum zaten. Sonra 1953'te memleketim Turgutluya çıktı tayinim. İşte hizmet o zaman başladı buralarda. Ev dersleri şeklinde başladı.

Ben Turgutlu'ya geldim. O sırada Ankara tıpta okuyan Salih Özcan'ı İzmir Ege Üniversitesine sürdüler. Diploma vermek istemiyorlardı. Gerçi burası da vermedi doktorluk diplomasını... Salih Özcan çok faal bir insandı. Bize her ay birkaç kere gelir, buradaki derslere iştirak ederdi. Sonra Manisa, İzmir, Salihli'ye beraber giderdik.

Ahmed Feyzi ve Kardeşi Mehmet Emin Kul ağabeyler buraya çok gelirlerdi. Çok mükemmel insanlardı onlar. Ahmet Feyzi ağabey çok mükemmel bir hatipti. Çok kuvvetli bir hitabesi vardı kendisinin. Ahmet Feyzi ağabey geldiğinde aynı zamanda camide vaaz da veriyordu.

Muzaffer Arslan ile 1957 tarihinde tanıştım. O da her zaman Turgutlu derslerine gelirdi. Geldiğinde bizde misafir kalırdı.

Risalelerden ilk defa İhlâs Risaleleri basılmıştır. Hatta onun arkasında Lûgatı da vardı. Salih Özcan basmıştı onu. Salih Özcan onlardan 300 tane gönderdi bana. Ben o zaman dairede idim. Onları aldım çarşıya bir çıktım bir anda bitti. Hiç kalmadı elimde. Cemaatimiz o kadar çoktu ki bir tane kalmadı elimde. İzmir'le her zaman irtibat haline idim. Hüseyin Çağdır, Mustafa Birlik ile her zaman görüşüyorduk.

ÜSTAD SORUNCA, "LÛGATA BAKARAK OKUYORUM" DEDİM

Sene 1957. Salih Özcan, "ben üstada gidiyorum" diye telefon etti bana. Ben Turgutlu PTT sinde çalışıyordum. Zübeyir Kardeşe bir telgraf çekmiş, "biz geliyoruz" diye. Hatta Zübeyir kardeş, "Cafer Bey'le gelecek diye ben anlamıştım" demişti. Beraber gittik Üstad hazretlerine ziyarete. Üstad Isparta'da şimdi müze olan evde kalıyordu. Bir gece Isparta Nur Otelinde kaldık. Sabah namazını kıldıktan sonra üstad hazretlerinin evine gittik. Üstad hazretleri bizi kabul ettiler, ders yapıyormuş. Üstadın yanında Ceylan, Bayram ve Tâhiri... ağabeyler vardı. Ders bittikten sonra Üstad bana sarıldı ve alımdan öptü. Üstad mis gibi gül kokuyordu.

Üstad ile aramızda şöyle bir konuşma geçti:

Bana, "Risale-i Nurları okuyor musun?" dedi. "Okuyorum Üstadım" dedim. "Hangilerini okudun?" dedi. "Mektubat, Lem'alar, Asay-ı Mûsa'yı okudum efendim" dedim. "Nasıl okuyorsun?" dedi. "Lûgata bakarak okuyorum efendim" dedim. "Lûgatı nerden buldun?" dedi. —Mustafa Özön'ün bir Türkçe Lûgatı vardı. O yüzde seksen kelimeleri karşılıyordu. O zaman daha Abdullah Yeğin'in Yeni Lûgatı yoktu henüz- "Mustafa Özön'ün lûgatıyla okuyorum üstadım" dedim. "Oku. Fakat manasına girmeye çalış" dedi bana üstad. Ben bu mana işinin önemini on sene sonra anlayabilmişim. Sonra üstad hazretleri: "Seni otuz senelik talebeliğe kabul ettim. Valideni de talebeliğe, babanı kardeşliğe kabul ediyorum" dedi. o zaman validem de risaleleri okuyordu. Babam 1945 yılında vefat etmişti, nurlardan haberi yoktu.

Üstad hazretleri o gün arabasıyla iki defa dışarıya çıktı geldi. Her gelişinde bizi yanına çağırırdı. Biz o gün üç defa üstadı ziyaret etmiş olduk. Üstad daha çok Salih Özcan ile muhatap oldu. Günün meselelerini onunla konuştu.

Risale-i Nur'u tanımadan önce de namazlarımızı kılıyorduk ama şuurlu değildik. Nurları okuduktan sonra daha başka bir tefekkürle kılmaya başladık.

Üstad Hazretlerine ben bir iki mektup yazdım. Muzaffer Arslan devamlı bizim Turgutlu'ya uğrardı. Bir defasında şöyle yazdım: "Üstadım, Muzaffer Arslan hiç olmazsa bir ay kadar Turgutlu'da kalsa da, biz de kardeşler de istifade etsek?.." dedim. Üstad Hazretlerinden gelen cevap: "Her yer bir Muzaffer Arslan çıkarsın" şeklinde olmuştu. Böyle bir mektup gelmişti bana. Ama kıymetini bilip saklayamadık.

TURGUTLU HALKINI AV. BEKİR BERK SAKİNLEŞTİRDİ...

Sene 1962 veya 63 olabilir. Av. Bekir Bey'in Salihli'de mahkemesi vardı. Av. Bekir Bey, Av. Necdet Doğanata ve Ahmet Feyzi Ağabey önce buraya, Turgutlu'ya geldiler.

“Manisa’ya gideceğiz” dediler. Ben o zaman çalışıyordum memuriyette, izin aldım. Tabi bu tanınmış simalar gelince bir kalabalık meydana geldi. Ehl-i küfür bundan korkmuş ve bir hadise çıkaracaklar diye evham etmişler. Ahmed Feyzi ağabey her geldiğinde burada Pazar Camiinde vaaz ederdi. Vaazında da Risale-i Nur anlatırdı. Gitmişler emniyete şikayet etmişler. Bekir Bey ile Necdet Bey’i emniyete çağırdılar.

Öyle bir hal oldu ki Turgutlu’da bu evham eden grup sokaklara döküldü. Turgutlu bir Pazar haline geldi. Manisa’dan bile bir ekip polis geldi buraya, bir hadise çıkmasın diye. İkinci bir Menemen hadisesi çıkmasın gibi... Tam ikindi okunmaya başladı. O sırada Pazar Camii, avlusu ve yollar tamamen insanlarla doldu. Biz de endişe etmeye başlamıştık. Sonra Bekir bey ve Necdet Bey geldiler, abdestlerini aldılar, camiye girdiler. Namazı kıldık.

Üstad Hazretlerini çok iyi takdir eden bizim “Arpacı Hoca” diye bir hocamız vardı. Risalelere çok bağlıydı, derslerimize de gelirdi. O, namazdan sonra caminin içerisinde ayağa kalktı: “Ey cemaat! Bir ağabeyimizden ne güzel bir vaz-u nasihat dinleyecektik. Fakat ne yazık ki küfür ehli buna mani oldu... Bundan mahrum kaldık... Çok üzüntülüym... Allah, bunları Lût kavminin başına verdiği gibi yerle bir etsin” dedi. Çok heyecanlı hocamızdı... Çok kere ağır cezalarda yargılanmıştı. Arpacı Hoca böyle deyince cemaatteki heyecan biraz daha kabarıp fazlalaştı. Hem dışarıda hem içerde bir çalkantı meydana geldi. Heyecan iyice doruktaydı. Hassas bir durum vardı.

Arkasından birden Av. Bekir Bey ayağa kalktı ve: “Ben hocamız gibi demeyeceğim. Bunlar bizi bilmiyorlar, bilselerdi bunu yapmazlardı. Hem bizim sağ yanağımıza tokat vursalar, biz sol yanağımızı da gösteririz; bize hakaret edenlere gül demeti göndeririz...” dedi. Bekir Bey’in bu konuşması çok etkili oldu ve cemaatteki heyecanı yatıştırdı. Sonra insanlar yavaş yavaş dağılmaya başladılar. İşte böyle ciddi bir hadise yaşanmıştı Turgutlu’da...

Gelecek nesillere birkaç tavsiyem var: Evvela birbirlerini sevsinler, yani uhuvvete önem versinler. Risale-i Nur’u çok okusunlar. Okumayı da mütalaa ederek, anlayarak, iç âlemine girerek okusunlar. Onu yaşasınlar yani.

Risale-i Nur’daki feyiz başka kitaplarda yoktur. Ama diğer kitaplardan da istifade ettiklerimiz oldu.